

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517204687
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2020:2517204687.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, v starostlivosti navrhovateľa 1/: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: S., F. Č.. XX/XX, a navrhovateľky 2/: G. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: S., F. Č.. XX/XX, obaja v konaní zastúpení: C. H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: S., Z. C. XXXX/XX, dieťa rodičov - matky: C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Senica, DSS, Štefánikova 1377/77, zastúpená opatrovníkom: Mesto Senica, IČO: 00 309 974, sídlo: Senica, Štefánikova 1408/56, a otca: P. Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: S., o návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného matke a otcovi pre mal. dieťa takto

rozhodol:

Z v y š u j e sa vyživovacia povinnosť matke pre mal. Z. zo sumy 30 % zo sumy životného minima patriaceho nezaopatrenému nepĺnoletému dieťaťu podľa osobitného zákona na sumu 40 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2017 do 31.08.2018 a zo sumy 40 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2018.

Dlh na splatnom výživnom vzniknutý matke pre mal. Z. za obdobie od 26.09.2017 do 31.05.2020 vo výške 350,06 eur súd matke p o v o ľ u j e splácať mesačnými splátkami vo výške 9,72 eur spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Z v y š u j e sa vyživovacia povinnosť otca pre mal. Z. zo sumy 30 % zo sumy životného minima patriaceho nezaopatrenému nepĺnoletému dieťaťu podľa osobitného zákona na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2017 do 31.08.2018 a zo sumy 80 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2018.

Dlh na splatnom výživnom vzniknutý otcovi pre mal. Z. za obdobie od 26.09.2017 do 31.05.2020 vo výške 796,76 eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať mesačnými splátkami vo výške 22,13 eur spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

M e n í sa rozsudok Okresného súdu Piešťany, č. k. 8P/20/2008- 49 zo dňa 31.03.2009, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č. k. 13P/216/2017 z 09.10.2018, v časti výšky výživného určeného otcovi a matke pre mal. Z..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia 1/ a 2/ návrhom z 20.09.2017, doručeným súdu 26.07.2017, navrhli, aby súd zvýšil výživné matke pre mal. Z. zo sumy 30 % zo sumy životného minima patriaceho nezaopatrenému nepĺnoletému dieťaťu podľa osobitného zákona. Návrh odôvodnili tým, že od roku 2013 náklady spojené s výchovou maloletého podstatne vzrástli. V čase pôvodného rozhodovania o výživnom maloletý navštevoval materskú školu a náklady na jeho výchovu boli podstatne menšie. V súčasnosti maloletý nastupuje do 4. ročníka základnej školy.
2. Matka podaním z 09.03.2020 navrhla návrh navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného zamietnuť z dôvodu, že jej majetkové pomery zvýšenie výživného neumožňujú.
3. Otec podaním z 02.06.2020 s návrhom navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného pre mal. Z. súhlasil.
4. Navrhovatelia 1/ a 2/ pred súdom zotrvali na písomne podanom návrhu na zvýšenie výživného matke, zároveň navrhli, aby súd tiež zvýšil výživné otcovi pre mal. Z.. Následne súd uznesením počas pojednávania pripustil zmenu návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. Z. zvýšeným výživným zo sumy 30% zo sumy životného minima patriaceho nepĺnoletému nezaopatrenému dieťaťu podľa osobitného zákona na 200 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2014, matka je povinná prispievať na výživu mal. Z. zvýšeným výživným zo sumy 30% zo sumy životného minima patriaceho nepĺnoletému nezaopatrenému dieťaťu podľa osobitného zákona na 100 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2014.
5. Matka pred súdom s návrhom navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného nesúhlasila z dôvodu, že jej momentálny príjem, ktorý je vo výške 222,20 eur ako invalidný dôchodok a 20,10 eur ako dávka v hmotnej núdzi, nepostačuje ani na pokrytie výdavkov, ktoré má v zariadení, v ktorom je umiestnená. Jej zdravotný stav pritom neumožňuje, aby si zvyšovala príjem nejakou zárobkovou činnosťou. Nemá majetok, z ktorého by mohla prispievať na výživu mal. Z. zvýšeným výživným.
6. Kolízny opatrovník pred súdom odporučil návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného rodičom pre mal. Z. vyhovieť z dôvodu, že na strane maloletého od posledného určenia výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, pričom výšku výživného ponechal na úvahe súdu.
7. Účastníci konania a kolízny opatrovník sa právom záverečnej reči nevyjadrili.
8. Z výsluchu navrhovateľa 1/ súd zistil, že je starobným dôchodcom, poberá starobný dôchodok aktuálne vo výške 542,80 eur mesačne, iný príjem nemá, poberá platby na mal. Z.. Manželka, navrhovateľka 2/ je tiež starobnou dôchodkyňou, poberá starobný dôchodok vo výške 342,40 eur mesačne, iný príjem nemá, je na invalidnom vozíku. Dlhy nemajú. Spolu s navrhovateľkou 2/ a maloletým bývajú v 3-izbovom byte, ktorý majú v BSM. Náklady na domácnosť sú vo výške 200 eur, čo zahŕňa poplatky spojené s užívaním bytu, za elektrickú energiu 30 eur, 10 eur za plyn, 10 eur za pevnú linku, ostatné výdavky sú bežné. Mal. Z. mal 12 rokov, navštevuje 6. ročník ZŠ. Do konca minulého školského roka sa Z. stravoval v školskej jedálni, s čím boli spojené výdavky vo výške 30 eur mesačne, tento školský rok sa v škole nestravuje. Bežné náklady na stravu maloletého sú vo výške 100 eur mesačne. Vzhľadom na jeho nechutenstvo, čo potvrdzuje aj priložený lekársky nález, lekárka Z. odporučila kupovanie výživových doplnkov, ktoré obsahujú B vitamíny. S týmito sú spojené zvýšené výdavky vo výške priemerne 30 eur mesačne. Vzhľadom na závery podanej psychologickéj správy, z ktorej vyplýva, že treba podporovať vzdelávanie a tým aj sebavedomie maloletého, ide Z. do Anglicka na týždeň, s čím bol spojený výdavok 410 eur, ďalších 40 eur na atrakcie v Anglicku, tiež bude potrebovať vreckové okolo 100 eur. Náklady na kultúru vo výške 250 eur ročne predstavujú spriemerované náklady, ktoré sú spojené s návštevou maloletého napr. plavárne, kín, na exkurzie zo školy, výlety, tiež náklady na keramický krúžok v minulom školskom roku mesačne 2,50 eur, od tohto 5 eur mesačne. Na začiatku školského roka 2018/2019 a 2019/2020 uhradili približne 50-100 eur na kúpu nových školských pomôcok a potrieb, napr. za peračník, zošity, pracovné zošity, novú školskú tašku. Každý mesiac priemerne zaplatí 10 eur na písacie potreby, kopírovanie poznámok, pomôcky na výtvarnú. V minulom školskom roku bol maloletému

osadený nočný zubný strojček, za ktorý uhradili 100 eur, teraz bude potrebovať nový. Čaká sa na to, kým mu vypadne jeden zub, potom mu osadia nový zubný strojček, pričom predpokladané náklady naň sú 500-600 eur. Od času, kým im bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, mu platia poisťku vo výške 15 eur mesačne, sporenie vo výške 10 eur mesačne, od r. 2020 vo výške 20 eur mesačne. Mal. Z. veľmi rýchlo rastie, minimálne každé tri mesiace mu musia vždy kupovať novú obuv, prípadne sezónne oblečenie, nakoľko na jar kúpené oblečenie mu už na jeseň nie je dobré - meria 152 cm a nohu má vo veľkosti 37. Z. sa chce zúčastniť na jeseň pretekov Spartan Race, preto začal trénovať s čím boli spojené výdavky na nové športové oblečenie v hodnote približne 40-50 eur. Z dôvodu porúch pozornosti, ako aj vzhľadom na dyslexiu a dysortografiu boli Z. odporučené terapeutické cvičenia, kvôli ktorým mu kupujú knihy, za ktorú zaplatili približne 24 eur, s tým, že postúpil už do ďalšieho stupňa, kde bude treba kúpiť opätovne tieto pomôcky, predpokladaná výška je 42 eur. Maloletý sa zúčastnil 30.01.2020 atrakcie, o ktorej bol doložený informačný leták, za čo zaplatili 22 eur, kúpil si tam protišmykové ponožky za 2,90 eur, čo bolo aj odporučené v letáku. V auguste 2019 kúpil Z. kolobežku v hodnote 90 eur. Mal. Z. sa s otcom nestretáva na základe odporúčania psychológa PhDr. Anyalaiovej, ktorá odporučila ešte aj ďalšiu súkromnú terapiu, ktorá však stojí 15 eur týždenne, na čo už nie sú finančné prostriedky.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka z 28.01.2020 súd zistil, že prešetrením pomerov dňa 23.01.2020 na adrese F. Č.. XX/XX, S.B. bolo zistené, že maloletý býva so starými rodičmi v 3-izbovom kompletne zariadenom byte, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Maloletý má k dispozícii vlastnú zariadenú detskú izbu, má samostatné lôžko, má vytvorený priestor na učenie a trávenie voľného času. V čase šetrenia bola hygiena na požadovanej úrovni, maloletý má v domácnosti starých rodičov vytvorené vhodné podmienky. Starý otec je starobný dôchodca s mesačným príjmom vo výške 542,- €. Stará matka je invalidná dôchodkyňa s mesačným príjmom vo výške 342,- €. Matka maloletého je zbavená spôsobilosti na právne úkony a je umiestnená v zariadení DSS Senec. Maloletý nie je v žiadnom kontakte s matkou. Otec maloletého je toho času vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou. Podľa vyjadrenia starých rodičov, s maloletým nemajú žiadne výchovné problémy, majú s ním vybudovaný pekný vzťah. Maloletý je v neustálom kontakte aj so svojou plnoletou sestrou H. a s ostatnými rodinnými príbuznými. Rád pracuje s počítačom a navštevuje turistický a keramický krúžok. Maloletý je žiakom 6.ročníka Základnej školy, Z. Č.. XX N. S.. Dosahuje dobré školské výsledky. Na vyučovanie je vždy pripravený. Má priateľské vzťahy medzi spolužiakmi. Starí rodičia a aj rodina sa zaujímajú a informujú o školských výsledkoch maloletého. Detskou lekárkou maloletého je MUDr. Jarmila Kabátová. Má absolvované všetky preventívne prehliadky, aj očkovania. Maloletý pravidelne navštevuje psychologickú poradňu v CPPPaP, Scherera č. 40, Piešťany. Náhradná osobná starostlivosť o maloletého Z. C. plní svoj účel, je vykonávaná na požadovanej úrovni a máme za to, že toho času je ponechanie maloletého v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov Z. B. G. C. v jeho najlepšom záujme.

10. Z potvrdenia o návšteve školy z 08.09.2017 a 15.10.2019, poštového poukazu z 19.05.2017, faktúry vystavenej 14.11.2019, informácie pre zákonných zástupcov súd zistil, že mal. Z. navštevoval v šk. r. 2017/2018 4. ročník základnej školy, v šk. r. 2019/2020 6. ročník, za stravu v škole bola 19.05.2017 bola za mesiac jún 2017 uhradená suma 30 eur. Tiež súd zistil, že za knihy pre mal. Z. bola vystavená faktúra v hodnote 24,24 eur, mal. Z. sa dňa 30.01.2020 mal zúčastniť školskej akcie v Bratislave v hodnote 22,- eur, kde mal možnosť si dokúpiť protišmykové ponožky v hodnote 2,90 eur.

11. Zo správy CPPPaP Piešťany z 22.01.2020 súd zistil, že mal. Z. je v starostlivosti CPPPaP od roku 2011, od roku 2016 individuálne integrované pre ŠVPU - dyslexiu a dysortografiu. Dieťa s pozitívnou rodinnou anamnézou, s ranou traumou, v dôsledku starostlivosti starých rodičov a nevlastných súrodencov bez poruchy attachmentu. Pri vstupe do terapie dieťa s nízkou sebahodnotou a sebaopodporou, fragilným sebaobrazom. Dieťa absolvovalo EMDR terapiu pre adaptívne spracovanie traumatických spomienok, aj súčasné spúšťače stresu. Dieťa zvládlo a integrovalo používanie copingových stratégií. Sebaobraz dieťaťa je založený na prosperovaní a výkon v škole, v dôsledku ŠVPU a vyplývajúcich problémov v učení prichádza u dieťaťa k opakovanej skúsenosti vlastnej nedostatočnosti (nie som dosť dobrý, nemám hodnotu, nie som prijímaný, nedarí sa mi..). Záver: Dieťa s ranou vývinovou traumou, s nízkym sebaobrazom a sebahodnotou, t.č. po EMDR terapii, začalo navštevovať záujmové krúžky, stabilizované.

12. Zo spisu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 31Pd/1/2020 súd zistil, že otec súhlasí s návrhom navrhovateľov - starých rodičov, na zvýšenie výživného k mal. Z.. Vo výkone trestu odňatia slobody

je pre spáchanie trestného činu zanedbania povinnej výživy a marenia úradného výkonu. Predpoklad prepustenia je asi 25.07.2020. Zdravotne je v poriadku, v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody pracuje. Je rozvedený, má vysokoškolské vzdelanie II. stupňa, prax v odbore 10 rokov a mimo odbor 20 rokov v oblasti stavebníctva. V súčasnosti pracuje len 2 mesiace, nemá žiadne príjmy. Nevlastní žiadny hnutelný majetok, vlastní 1 rodinného domu, na ktorý je uvalených niekoľko exekúcií, pričom exekúciu má v centrálnom registri okolo 180 000 eur. Nakoľko je vo výkone trestu, nevie uviesť svoje mesačné výdavky. Vo výkone trestu je 2 roky, takže nevie uviesť, akú sumu na výživu potrebuje. Okrem vyživovacej povinnosti k mal. Z. má ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletej H. C. vo výške 82,98 eur, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Piešťany.

13. Z potvrdenia ÚPSVaR z 09.10.2019, potvrdenia Sociálnej poisťovne z 10.10.2019, potvrdenia Daňového úradu Trnava z 27.03.2019, rozúčtovania pracovnej odmeny z 09.10.2019, 04.02.2020 súd zistil, že otec sa od januára 2017 nenachádza v evidencii poberateľov dôchodkovej dávky zo Sociálnej poisťovne, nepoberal a nepoberá žiadne dávky vyplácané úradom práce, za zdaňovacie obdobie 2016 a 2017 nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby. Tiež súd zistil, že otec v období od nástupu na výkon trestu odňatia slobody od 25.01.2018 do 04.02.2020 mal príjem vo výške 328,12 eur, z ktorého mu bola vyplatená čistá mzda za mesiac február 2019 vo výške 0,10 eur bez vykonania zrážky na výživné.

14. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 30.11.2017, 28.11.2019, rozhodnutia ÚPSVaR Senica z 01.02.2018, 28.11.2019, správy Mesta Senica z 31.01.2020 súd zistil, že matka poberala invalidný dôchodok v r. 2017 vo výške 207,60 eur, v r. 2018 vo výške 214,80 eur, v r. 2019 vo výške 222,20 eur a v r. 2020 vo výške 229,80 eur, dávku v hmotnej núdzi od 01.01.2020 vo výške 19,10 eur. Mesačná úhrada za poskytované sociálne služby v zariadení od 01.01.2020 je vo výške 228,47 eur.

15. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 01.12.2016, 29.11.2018, 28.11.2019 súd zistil, že navrhovateľovi 1/ bol v r. 2017 vyplácaný starobný dôchodok vo výške 462,30 eur mesačne, v r. 2018 vo výške 514,10, v r. 2018 vo výške 527,50 eur, v r. 2020 vo výške 542,80 eur mesačne.

16. Z potvrdení ÚPSVaR Piešťany z 14.10.2019 súd zistil, že navrhovateľovi 1/ bol vyplácaný prídavok na dieťa v r. 2018 vo výške 34,78 eur mesačne, v r. 2019 35,75 eur mesačne, náhradné výživné od januára 2018 do júna 2018 vo výške 27,32 eur mesačne od júla 2018 do júna 2019 vo výške 28,08 eur mesačne, peňažný príspevok na opatrovanie od júla 2017 do júna 2018 vo výške 92,52 eur mesačne, od 07/2018 do júna 2019 vo výške 184,71 eur mesačne a od júna 2019 do júla 2020 vo výške 215,18 eur mesačne.

17. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 01.12.2016, 29.11.2018, 28.11.2019 súd zistil, že navrhovateľke 2/ bol v r. 2017 vyplácaný starobný dôchodok vo výške 315,60 eur mesačne, v r. 2018 vo výške 324,-eur, v r. 2019 vo výške 332,70 eur, v r. 2020 vo výške 542,80 eur mesačne.

18. Zo spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 14C/281/2015, súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 14C/281/2015 z 12.03.2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, č.k. 23CoP/51/2019-297 z 21.10.2019, o.i. bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu H. C. výživným vo výške 82,98 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2017. Tiež súd zistil zo spisu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 15C/233/2015, že uznesením zo dňa 11.2.2016 bol schválený zmluvný, ktorým sa S. C. dohodol s otcom (P. Z. C.) na zrušení vyživovacej povinnosti.

19. Zo spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 8P/20/2008, súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8P/20/2008 - 49 z 31.03.2009, právoplatným 05.05.2009, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. č. k. 13P/216/2017 z 09.10.2018, o.i. bol mal. Z. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. Z. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku. Z obsahu spisu súd zistil, že navrhovateľ 1/ poberal starobný dôchodok v sume 393,80 eur mesačne a navrhovateľka 2/ v sume 261,20 eur mesačne, mal. Z. bol v celodennej starostlivosti matky, ktorá poberala rodičovský príspevok vo výške 158,67 eur mesačne, okrem maloletého mala dve ďalšie vyživovacie povinnosti k plnoletým dcéram, z ktorých mladšia maturovala, staršia študovala na vysokej škole v Trnave. Súd tiež zistil, že otec si brigádnicke

privyrábal ako stavbár s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 497,91 eur mesačne, okrem mal. Z. mal vyživovaciu povinnosť k synovi S. a dcére H..

20. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 16To/106/2016 - 294 zo 14.06.2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 3To/58/2017 - 249 z 24.10.2019, súd zistil, že otec bol uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov nepodmienečne. Na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

21. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 8T/19/2018 - 165 z 15.08.2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 3To/109/2018 - 192 z 14.03.2019, súd zistil, že otec bol uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 a 3 písm. b), c) Trestného zákona, za čo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky. Pre výkon trestu bol otec zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

22. Zo znaleckého posudku č. 122/2014 v spise Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 13Ps/12/2013, súd zistil, že matka z dôvodu dlhodobej závislosti na alkohole trpí zmiešanou demenciou stredne ťažkého stupňa, na základe čoho bola rozsudkom, č.k. 9Ps/3/2015-75 z 30.10.2015 pozbavená spôsobilosti na právne úkony.

23. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 Zák. o rodine sa použijú primerane.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

28. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. 3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

29. Podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné

zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

30. Vykonaným dokazovaním uvedeným v bode 19 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že výška výživného povinným rodičom pre mal. Z. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č.k. 8P/20/2008 - 49 z 31.03.2009, právoplatným 05.05.2009, ktorým bolo rodičom určené výživné pre mal. Z. na sumu 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku, t.j. od 05.05.2009.

31. Vykonaným dokazovaním výsluchom navrhovateľa 1/ a listinnými dôkazmi uvedenými v bode 9, 10, 11 odôvodnenia tohto rozsudku mal súd za preukázané, že na strane mal. Z. došlo k viacnásobnej podstatnej zmene pomerov týkajúcej sa jeho veku, nakoľko v čase posledného rozhodnutia o výživnom mal 1,5 roka, k dátumu podania návrhu na zvýšenie výživného takmer 10 rokov, pričom za podstatnú zmenu pomerov možno v zmysle konštantnej judikatúry považovať obdobie 3 rokov. K ďalšej podstatnej zmene pomerov na strane mal. Z. došlo tiež v súvislosti s jeho vzdelávaním, keďže pri poslednom určení výživného bol v celodennej starostlivosti matky, v čase podania návrhu bol žiakom I. stupňa ZŠ - 4. ročník v šk. r. 2017/2018, pričom v šk. r. 2018/2019 začal navštevovať II stupeň základnej školy. Navrhovateľom 1/ a 2/ takto vznikali v šk. roku 2017/2018 a 2018/2019 výdavky na stravovanie maloletého v škole vo výške 30 eur mesačne, tiež 30 eur mesačne na kúpu výživových doplnkov na základe odporúčenia lekárky, na výlet do Anglicka vo výške 410 eur, 40 eur na atrakcie v Anglicku a 100 eur ako vreckové s poukazom na psychologickú správu správy CPPP a P Piešťany z 22.01.2020, ako aj náklady na kultúrne podujatia, exkurzie, výlety, plávanie, keramický krúžok vo výške 20 mesačne, na začiatku školského roka 2018/2019 a 2019/2020 približne 50-100 eur na kúpu nových školských pomôcok a potrieb. Tiež mal súd výsluchom navrhovateľa 1/ za preukázané, že mal. Z. veľmi rýchlo rastie, s čím sú spojené zvýšené výdavky na kúpu obuvi, ošatenia. Z dôvodu porúch pozornosti, ako aj vzhľadom na dyslexiu a dysortografiu boli Z. odporúčané terapeutické cvičenia, s čím sú spojené ďalšie zvýšené výdavky, naposledy vo výške 24 eur na kúpu knihy. Maloletý sa zúčastnil 30.01.2020 atrakcie, s čím bol spojený výdavok za vstupné vo výške 22 eur, tiež na protišmykové ponožky vo výške 2,90 eur; v auguste 2019 vo výške 90 eur za kúpu kolobežky.

32. V časti osobných pomerov obsahom spisu mal súd za preukázané, že matka má už iba jednu vyživovaciu povinnosť k mal. Z., teda už nemá vyživovaciu povinnosť k dcéram G. O., nar. 07.06.1950, a Z. Z., nar. XX.XX.XXXX. Otec má okrem mal. Z. naďalej aj vyživovaciu povinnosť k dcére H. určenej vyššie citovaným rozhodnutím súdu vo výške 82,98 eur mesačne, pričom mu zanikla vyživovacia povinnosť k S. C., nar. XX.XX.XXXX, k XX.XX.XXXX.

33. Čo sa týka zárobkových a majetkových pomerov matky súd mal za preukázané listinnými dôkazmi uvedenými v bode 14, 19 odôvodnenia tohto rozsudku, že v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola na rodičovskej dovolenke, jej príjem tvoril rodičovský príspevok vo výške 158,67 eur mesačne. T. č. matka poberá invalidný dôchodok vo výške 207,60 eur v r. 2017, v r. 2018 vo výške 214,80 eur, v r. 2019 vo výške 222,20 eur a v r. 2020 vo výške 229,80 eur. Tiež poberá dávku v hmotnej núdzi od 01.01.2020 vo výške 19,10 eur. Z uvedeného vyplýva, že u matky došlo k ďalšej podstatnej zmene pomerov zvýšením jej príjmu priemerne o 50 - 90 eur mesačne.

34. V čase posledného rozhodnutia o výživnom otec si otec privyrábal brigádnicke ako stavbár s príjmom vo výške 497 eur mesačne. V čase podania návrhu na zvýšenie výživného 26.09.2017 bol dobrovoľne nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce, pričom od 25.01.2018 doposiaľ je vo výkone odňatia trestu slobody pre spáchanie úmyselného trestného činu. Je pracovne zaraďený, pričom iba v mesiaci október 2019 mal príjem vo výške 328,12 eur, z ktorého mu bola vyplatená čistá mzda vo výške 0,10 eur bez vykonania zrážky na výživné. Uvedené skutočnosti mal súd za preukázané dôkazmi uvedenými v bodoch 12, 13, 20, 21 odôvodnenia tohto rozsudku.

35. Z uvedených preukázaných skutočností potom súd vychádzal pri posudzovaní návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na zvýšenie výživného, pričom v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že ich návrh je dôvodný, pričom otec s ich návrhom na zvýšenie výživného pre mal. Z. súhlasil.

36. Pri zvýšení výživného súd vychádzal zo skutočnosti, že u matky došlo k zvýšeniu príjmu o približne 50 - 90 eur mesačne, tiež má už iba vyživovaciu povinnosť k mal. Z., nakoľko po podaní návrhu

na zvýšenie výživného už mala zaniknutú vyživovaciu povinnosť k dcéram G. a Z.. Tu súd uvádza, že matka namietala, že jej príjem nepostačuje ani na pokrytie výdavkov, ktoré má v zariadení, v ktorom je umiestnená, jej zdravotný stav neumožňuje, aby si zvyšovala príjem zárobkovou činnosťou, nemá majetok, z ktorého by mohla prispievať na výživu mal. Z. zvýšeným výživným, avšak v zmysle rozhodovacej praxe Krajského súdu v Trnave výživné povinnému rodičovi možno určiť ako 20% - 30% z príjmu povinného rodiča na všetky vyživovacie povinnosti, z ktorej súd aj vychádzal. Priemerný čistý mesačný príjem matky bol v r. 2017 približne vo výške 234 eur, z čoho je 20% 46 eur - 30% 70 eur, v r. 2019 vo výške 249 eur, z čoho je 20% 49,80 eur - 30% 74,70 eur. Výživné matke pre mal. Z. vo výške 40 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2017 do 31.08.2018 súd potom určil s prihliadnutím na skutočnosť, že u mal. Z. došlo k podstatnej zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom s prihliadnutím na jeho vek, nakoľko v čase posledného rozhodnutia o výživnom mal 1,5 roka, bol v celodennej starostlivosti matky, pričom v čase podania návrhu v r. 2017 mal takmer 10 rokov, čím samozrejme bez potreby ďalšieho dokazovania došlo k zvýšeniu nákladov na zabezpečenie stravy, ošatenia, hygieny, a navštevoval I. stupeň základnej školy, čím došlo k zvýšeniu nákladov na zabezpečenie starostlivosti o maloletého, uvedených v bode 31 odôvodnenia tohto rozsudku. Následne súd matke opätovne zvýšil výživné zo sumy 40 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2018, kedy maloletý nastúpil na II. stupeň základnej školy, kedy došlo k ďalšej podstatnej zmene pomerov na jeho strane. Zároveň súd doplní, že výživné matke zvýšil aj s prihliadnutím na jej zdravotný stav, pričom výživné je prednostnou pohľadávkou, a preto neprihliadol na skutočnosť, že po uhradení výdavkov, ktoré má v zariadení, v ktorom je umiestnená, jej zostane 20 eur, ako aj neprihliadol na skutočnosť, že jej zdravotný stav neumožňuje, aby si zvyšovala príjem zárobkovou činnosťou, a tiež nemá majetok, z ktorého by mohla prispievať na výživu mal. Z. zvýšeným výživným. Tiež súd doplní, že obsahom spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 13Ps/12/2013 mal za preukázané, že jej zdravotný stav bol zhoršený z dôvodu dlhodobej závislosti na alkohole.

37. Z vyššie uvedeného súd vychádzal aj pri zvýšení výživného otcovi zároveň prihliadajúc na skutočnosť, že otec so zvýšením výživného pre mal. Z. opakovane súhlasil, ako aj s prihliadnutím na vyššie uvedenú rozhodovaciu prax Krajského súdu v Trnave. U otca súd vychádzal z jeho príjmu, ktorý by bol tento schopný dosahovať vo výške minimálne 600 - 800 eur mesačne v čistom s poukazom na zistené a preukázané ponuky na trhu práce v deň rozhodnutia, zohľadňujúce uvedené pomery otca (vysokoškolské vzdelanie, 20 - ročná prax v odbore stavbár). Súd zároveň vzal do úvahy aj skutočnosť, že otec sa nachádza vo výkone trestu pre spáchanie úmyselného trestného činu, teda pre jeho subjektívne dôvody nedosahuje príjem zodpovedajúci jeho vzdelaniu a praxi. Zároveň súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, v zmysle ktorého pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojím úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti.

38. Navrhovatelia 1/ a 2/ podali návrh na zvýšenie výživného na súde 26.09.2017, pričom navrhli zvýšenie výživného späť 3 roky späť s odôvodnením, že sú staršieho veku, o možnosti podania zvýšenia výživného nemali vedomosť. Tu súd poukazuje na uznesenie ÚS SR z 28.03.2018, sp.

zn. I. ÚS 99/2018, v zmysle ktorého „zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného vyplýva okrem iného zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa. Sprisňujúca úprava od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t. j. aby návrh na určenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Dôvody hodné osobitného zreteľa bude treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu.“ Na základe uvedeného súd potom dospel k záveru, že v konaní nemal za preukázané, že na strane navrhovateľov 1/ a 2/ vznikli také okolnosti, ktoré im objektívne bránili v tom, aby návrh na zvýšenie výživného podali včas a bez zbytočného odkladu.

39. Ďalšie argumenty súd považoval pre rozhodnutie v predmetnej veci už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú argumentáciu detí a otca zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trnave, č.k. 10CoP/29/2016 z 28.09.2016).

40. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. 4/ Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

41. Súd matke zvýšil výživné pre mal. Z. zo sumy 30 % zo sumy životného minima patriaceho nezaopatrenému nepplnoletému dieťaťu podľa osobitného zákona na sumu 40 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2017 do 31.08.2018 a zo sumy 40 eur mesačne na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2018. Matke takto vznikol dlh na splatnom výživnom: od 26.09.2017 do 30.09.2017, t.j. 5 dní po 0,42 eur denne (rozdiel 12,68 eur medzi zvýšeným výživným 40 eur mesačne a 30% zo sumy životného minima za dané obdobie), rozpočítaný na počet dní v mesiaci september) spolu 2,1 eur + od 01.10.2017 do 30.06.2018, t.j. 9 mesiacov x 12,68 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným 40 eur mesačne a 30% zo sumy životného minima za dané obdobie), spolu 114,12 eur + od 01.07.2018 do 31.08.2018, t.j. 2 mesiace x 11,92 eur (rozdiel medzi zvýšeným a 30% za dané obdobie), spolu 23,84 eur + od 01.09.2018 do 31.05.2020, t.j. 21 mesiacov x 10 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným 50 eur mesačne a 40 eur mesačne), spolu 210 eur, celkom spolu 350,06 eur, ktoré súd matke povolil splácať mesačnými splátkami vo výške 9,72 eur spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia v prípade neuhradenia splatnej splátky s tým, že uvedené mesačné splátky súd považoval za primerané s ohľadom na výšku zvýšeného výživného, na výšku splatného dlhu, ako aj vzhľadom na skutočnosti uvedené v bode 35 odôvodnenia tohto rozsudku, pričom k splateniu dlhu takto dôjde v zmysle ustálenej judikatúry do 36 mesiacov.

42. Súd otcovi zvýšil výživné pre mal. Z. zo sumy 30 % zo sumy životného minima patriaceho nezaopatrenému nepplnoletému dieťaťu podľa osobitného zákona na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 26.09.2017 do 31.08.2018 a zo sumy 80 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2018. Otcovi takto vznikol dlh na splatnom výživnom: od 26.09.2017 do 30.09.2017, t.j. 5 dní po 1,76 eur denne (rozdiel 52,68 eur medzi zvýšeným výživným 80 eur mesačne a 30% zo sumy životného minima za dané obdobie), rozpočítaný na počet dní v mesiaci september) spolu 8,8 eur + od 01.10.2017 do 30.06.2018, t.j. 9 mesiacov x 52,68 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným 80 eur mesačne a 30% zo sumy životného minima za dané obdobie), spolu 474,12 eur + od 01.07.2018 do 31.08.2018, t.j. 2 mesiace x 51,92 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným 80 eur a 30% zo sumy životného minima za dané obdobie), spolu 103,84 eur + od 01.09.2018 do 31.05.2020, t.j. 21 mesiacov x 10 eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným 50 eur mesačne a 40 eur mesačne), spolu 210 eur, celkom spolu 796,76 eur, ktoré

súd otcovi povolil splácať mesačnými splátkami vo výške 22,13 eur spolu s bežným výživným pod následkom splatnosti celého plnenia v prípade neuhradenia splatnej splátky s tým, že uvedené mesačné splátky súd považoval za primerané s ohľadom na výšku zvýšeného výživného, na výšku splatného dlhu, ako aj vzhľadom na skutočnosti uvedené v bode 34 odôvodnenia tohto rozsudku, pričom k splateniu dlhu takto dôjde v zmysle ustálenej judikatúry do 36 mesiacov.

43. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

44. Súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia s poukazom na uvedený zistený skutkový a právny stav zmenil vo výroku citované rozsudky Okresného súdu Piešťany v časti výživného určeného otcovi a matke pre mal. Martina s poukazom na návrh navrhovateľov 1/ a 2/ tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

45. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

46. O nároku na náhradu trov konania účastníkov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporovom konaní v zásade nemá nárok na náhradu trov konania žiaden z účastníkov, pričom nezistil dôvody pre iné rozhodnutie o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany (4x).

Vzhľadom k tomu, že navrhovatelia 1/ a 2/ a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku tohto práva výslovne pred súdom vzdali, bolo by nimi podané odvolanie právne neúčinné.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení, resp. návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku - Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, t.j. v konaniach pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.